

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Herbipoli, 1749

§. 3. Quomodò genus tum de speciebus, tum de individuís prædicetur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52248)

esset genus. *Si reponas.* Animal abstractum à unico individuo hominis, reliquis tamen speciebus possibilibus, erit verè genus; ergo erit pariter genus, si à unica specie possibili, reliquis impossibilitatis, abstrahatur. *R. N. Conf. Disp. est:* In priori casu animal æquivalenter abstrahitur, ab omnibus, à quibus abstrahi potest, & manet verè prædicabile de specie differentibus. Secus est in casu posteriori.

302. *Obj. 2.* Unicâ tantùm formâ physicâ possibili materia physica non amittit rationem materiæ & partis determinabilis; ergo nec genus amittet rationem generis & partis determinabilis, licet unica species foret possibilis. *R. N. Conf. Disp. est:* Materialitas, & determinabilitas materiæ sita est in hoc; quòd tanquàm aliquid complebile, physicè indifferens sit ad constituendum cum forma compositum, vel non: tota autem hæc ratio materiæ adhuc manet in casu posito. Econtrà ratio generis, & determinabilitas ejus consistit in eo; quòd sit aliquid magis commune, indifferens ad plures species, & per unam differentiam ad hanc speciem contrahibile, per aliam ad illam: quæ ratio generis, casu, quo Unica species foret possibilis, certè non maneret.

§. III.

Quomodò genus tum de Speciebus, tum de individuis prædicetur?

303. *Nota 1.* Genus considerari potest, vel prout complectitur genus & differentiam, & sic est *Totum actuale*. Vel quatenus in se po-

ten

rentiâ continet species inferiores, tanquàm partes subjectivas, & sic est *Totum potentiale*. vel prout cum comparte sua constituit actu speciem, & sic est *Pars actualis*; ùt si animal consideretur, prout cum rationali actu constituit hominem. Si denique consideretur, prout potest constituere speciem, *Pars potentialis* dicitur.

304. *Nota 2.* Individua alia dicuntur *completa*, quæ totam essentiam speciei, & individuationem exprimunt, v. g. *Petrus, hic leo*. Alia *incompleta* vocantur, quæ exprimunt quidem individuationem, non tamen totam speciei essentiam, suntque prædicata vel generica, vel differentialia specierum, v. g. *Hoc animal, hoc rationale*. *Status questionis est* 1. Quomodo genus, dum de specie prædicatur, se habeat quoad denominationes generi convenientes, & in notamine primo positas? 2. An genus de utrisque individuis prædicetur *immediate*, vel *mediate*? An *ut genus*, an *ut species*?

305. *Dico 1.* Genus non prædicatur de specie *ut pars actualis*, sed ex communi loquendi modo prædicatur *ut totum potentiale*. *Ratio primi est*; quia nulla pars, *ut talis*, in recto prædicari potest de toto, cum nulla pars sit idem cum toto, sive illud ipsum, quod est totum; sed est tantùm pars totius. *Ratio secundi est*; quia prædicatur *ut quid superius*, quod quidem actu partes suas non continet, habet tamen sub se inferiora, in quæ tanquàm partes subjectivas dividi potest; sed quod sic præ-

dicatur, prædicatur *ut totum potentiale*; ergo. *Dixi: Ex communi loquendi modo*; nolo enim per $\tau\theta$ *ut significare*, quod prædicetur genus cum statu, quod in thesi de actuali prædicatione jam aliquoties negavi.

306. *Obj. 1.* Genus prædicatur *ut pars materialis*; ergo *ut pars actualis*. *R. D. Ant.* *ut pars materialis actualis*. *N.* *ut pars materialis potentialis*. *T.* Si enim velis, quod genus prædicetur *ut pars potentialis*, hoc sensu: quasi prædicatio generis de specie terminaretur *ad rationem formalem partis*, *ut potest cum differentia componere speciem*; tecum non sentio, qui per datam distinctionem aliud nihil intendo, quam prædicationem terminari ad partem *secundum se*, quæ exercitè potens fit cum differentia componere speciem. *Si ais: Genus prædicatur in quid incompletè*; ergo *ut pars actualis*. *R. D. Ant.* Prædicatur in quid incompletè quoad modum prædicandi. *N.* quoad rem prædicatam. *Subdist.* Si hæc consideretur, prout substat actuali prædicationi. *N.* Si per cognitionem aliam cum differentia tanquam comparte suâ, vel cum specie, quam constituit, comparetur. *C.* Genus quoad modum prædicandi prædicatur per modum totius, cum prædicetur substantivè, & in actuali prædicatione de specie Universale maneat, *ut probatum est in Disp præcedente.*

307. *Obj. 2.* Genus est Compositum actuale; ergo prædicatur *ut totum actuale*. *R. D.* *Conf.* Prædicatur *ut totum actuale secundum se,*

se, & respectu sui. C. respectu speciei. N.
Si ais: Genus non complectitur omne id,
 quod habet species; ergo de specie non præ-
 dicatur ut totum. R. D. *Conf.* Non prædica-
 tur ut totum specificum. C. ut totum generi-
 cum, sine statu tamen. N.

308. *Dico 2.* De utrisque individuis genus
 prædicatur immediatè, de completis quidem
 ut genus; de incompletis autem ut species. *Ra-*
tio primi est: quia genus immediatè abstrahi
 de utrisque individuis potest; ergo potest etiam
 immediatè de illis prædicari. *Prob. ant.* Pos-
 sum cognoscere in Petro vel Bucephalo animal,
 quin cognoscam rationale, vel irrationale.
 Item possum in individuis incompletis cogno-
 scere v. g. Animal, quin cognoscam hæc cei-
 tatem; ergo. *Confir.* Animal v. g. his indivi-
 duis immediatè inest; nam Petrus v. g. imme-
 diatè est homo, & consequenter etiam imme-
 diatè est id, quod est homo, scilicet animal
 rationale; ergo etiam immediatè de iis prædi-
 cari potest. *Ratio secundi est:* Illud prædica-
 tur ut genus, quod prædicatur de pluribus
 specie differentibus in quid; & illud prædica-
 tur ut species, quod prædicatur ut tota essen-
 tia subjecti; sed quando genus, v. g. Animal,
 prædicatur de individuis completis, v. g. Pe-
 tro & Bucephalo, prædicatur de pluribus spe-
 cie differentibus in quid; & quando prædica-
 tur v. g. Animal de individuis incompletis, si-
 ve de hoc & illo animali, prædicatur ut tota
 essentia subjecti; ergo genus de individuis

completis prædicatur ut genus; de incompletis autem ut species. Accedit, quod hoc & illud Animal, in ratione præcisa animalis, non differant specie, sed numero tantum; ergo genus de individuis incompletis prædicari nequit ut Genus.

309. *Obj. 1.* Inter genus & individua mediat species; ergo genus non prædicatur immediatè de individuis. *R. D. Ant.* Mediat in linea prædicamentali, & mediatione subsistendi consequentiâ. *C.* extra lineam, & mediatione subjecti. *N. h. e.* Dum dico: *Petrus est animal*, *τὸ animal* non subjectatur prius in homine tanquam aliquo tertio, quo mediante subjectetur deinde in ipso Petro; sed Petrus est subjectum immediatum animalis. Propterea tamen animal non prædicatur de Petro immediatè *immediatione subsistendi consequentiâ*, cum animal non probetur immediatè per Petrum, sed alia consequentia intercedere debeat; Non enim solemus sic argumentari: *Petrus est; ergo animal est.* Sed sic: *Petrus est; ergo homo est: homo est; ergo animal est.* Si ais: Non datur transitus immediatus à gradu supremo ad infimum; ergo nec genus tanquam gradus supremus prædicari immediatè potest de individuo tanquam gradu infimo. *R. D. Ant.* In gradibus materialibus, & physicè distinctis *C.* in formalibus formaliter tantum distinctis *N.* Hujus autem ratio ulterior est, quia omnes gradus formales immediatè sunt in individuo, quod intrinsecè constituunt, & simul omnes im-

immediatè ab eo singularizantur; ergo etiam immediatè de eo prædicari possunt, cum modus prædicandi sequatur modum essendi. Econtra gradus materiales supremi non continentur in infimo.

310. *Obj. 2.* Genus definitur in ordine ad species, non ad individua; dicitur enim prædicabile de multis specie differentibus; ergo etiam prædicatur immediatè de speciebus tantum. *R. N. Ant.* Cum individua quoque differre possint specie, ut Petrus & Bucephalus. *Si ais:* Sequeretur, genus non differre à specie; cum speciei proprium sit prædicari de individuis completis. *R.* Adhuc satis differt, ut inspicienti utriusque definitionem satis patebit.

ARTICULUS III.

De secundo Universalis, sive Specie,

PORPHYRIUS de specie sic orditur: *Species autem dicitur quidem & de unius cujusque forma, quâ significatione dici solet, præstantissimam formam dignam esse imperio. Dicitur autem & de eo, quod sub assignato genere collocatur . . . .* Insuper hoc etiam pacto species est id, quod de pluribus differentibus numero, hoc ipso quid est, prædicatur. His triplicem insinuat speciei acceptionem. Prima non est hujus loci, quare illam hic intactam relinquemus, unâ cum specie, quæ prætextum aut simulationem Logicis incongruam significat, de qua *Virg. lib. 2. Æneid.*

neid.